

Sygn. akt VIII Ga 15/15

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Krzysztof Górski (spr.)

Sędziowie: SO Piotr Sałamaj

SR del. Aleksandra Wójcik-Wojnowska

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Witkowska

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2015 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zmianę wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego S. (...) dnia 27 listopada 2014 r., sygnatura akt SZ XIII Ns-Rej. KRS (...)

oddala apelację.

SSO P. S. SSO K. G. SSR del. A. W.

VIII Ga 15/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy rozpoznał skargę wnioskodawcy na orzeczenie zawarte w punkcie II postanowienia referendarza sądowego z dnia 11 kwietnia 2014r. w sprawie XIII Ns Rej KRS (...) i oddalił wniosek o wpis podwyższenia kapitału zakładowego i zmiany §§ 5,6 umowy spółki podjętych przez nadzwyczajne zgromadzenie wspólników w dniu 28 lutego 2013r.

W uzasadnieniu wskazano, że zarząd (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. w osobie A. R. (1) złożył w dniu 23 sierpnia 2013 roku wniosek o dokonanie w Krajowym Rejestrze Sądowym wpisów polegających na: zmianie umowy spółki dokonanej uchwałami nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników podjętymi w dniach 28 lutego 2013 roku oraz 22 sierpnia 2013 roku, zmianie wspólników spółki ujawnionych w rejestrze, zmianie reprezentacji spółki, wpisaniu prokurentów, zmianie przedmiotu działalności spółki, wpisaniu numeru REGON oraz NIP. Wobec zmian osobowych dokonanych w spółce w związku z prawomocnym skazaniem prezesa zarządu wyrokiem karnym, w dniu 25 września 2013 roku wniosek złożony został ponownie przez nowo powołanego prezesa zarządu - M. R. (1). Do wniosku dołączono protokoły nadzwyczajnych zgromadzeń wspólników w formie aktów notarialnych, protokoły przyjęcia oświadczeń o zaistniałych pomyłkach sporządzone również w formie aktów notarialnych, oświadczenia spółek (...) i G. 12 o przystąpieniu do spółki i objęciu udziałów, oświadczenia o udzieleniu prokury.

Postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2014r. w sprawie XIII Ns Rej KRS (...) referendarz sądowy dokonał wpisu zmiany umowy spółki uchwalonych przez nadzwyczajne zgromadzenie wspólników w dniu 22 sierpnia 2013r., zmiany sposobu reprezentacji, zmian w składzie zarządu oraz dotyczących prokurentów, zmiany przedmiotu działalności, wpisano też numery identyfikacyjne NIP i REGON (punkt I). W punkcie II referendarz sądowy oddalił wniosek o wpis podwyższenia kapitału zakładowego i zmiany §§ 5,6 umowy spółki podjętych przez nadzwyczajne zgromadzenie wspólników w dniu 28 lutego 2013r.

Orzeczenie w części oddalającej wniosek zostało zaskarżone przez wnioskodawcę.

Sąd Rejonowy po rozpoznaniu skargi uznał, że wniosek o zarejestrowanie podwyższenia kapitału zakładowego i zmiany §§ 5,6 umowy spółki podjętych przez nadzwyczajne zgromadzenie wspólników w dniu 28 lutego 2013r. nie zasługuje na uwzględnienie gdyż w dniu 28 lutego 2013 roku nadzwyczajne zgromadzenie wspólników nie miało możliwości podejmowania uchwał, co w konsekwencji uniemożliwiało podwyższenie kapitału zakładowego oraz zmianę § 5 i 6 umowy spółki.

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 240 k.s.h. uchwały zgromadzenia wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością mogą być podejmowane pomimo braku formalnego zwołania zgromadzenia, jeżeli cały kapitał zakładowy jest reprezentowany, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego odbycia zgromadzenia lub wniesienia poszczególnych spraw do porządku obrad.

Odwołując się do art. 243 § 1 k.s.h. Sąd stwierdził, że wprawdzie wspólnicy mogą uczestniczyć w zgromadzeniu wspólników oraz wykonywać prawo głosu przez pełnomocników o ile ustawa lub umowa spółki nie zawierają w tym przedmiocie ograniczeń to jednak przepis art. 243 §3 k.s.h. wskazuje, że członek zarządu i pracownik spółki nie mogą być pełnomocnikami za zgromadzeniu wspólników.

Odnosząc te uwagi do materiału procesowego Sąd zwrócił uwagę na to, że zgodnie z treścią protokołu nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 28 lutego 2013 roku sporządzonego w formie aktu notarialnego przez notariusza M. O. i wpisanego do repertorium A pod numerem (...) w tym dniu w kancelarii notarialnej stał się A. R. (1), który na nadzwyczajnym zgromadzeniu wspólników działał w imieniu własnym (jako wspólnik) oraz w imieniu i na rzecz M. R. (1), czego podstawą było pełnomocnictwo udzielone przed tą samą notariusz w dniu 20 lutego 2013 roku. Nadzwyczajne zgromadzenie wspólników zwołane zostało w trybie nieformalnym. W protokole stwierdzono, że na Zgromadzeniu reprezentowany jest cały kapitał zakładowy spółki, nikt nie sprzeciwił się odbyciu Zgromadzenia, ani porządkowi obrad, w związku z czym zgromadzenie władne było do podejmowania wiążących uchwał.

W dniu 22 sierpnia 2013 roku A. R. (1) oświadczył przed asesorem notarialnym, że 28 lutego 2013 roku jako przewodniczący nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników omyłkowo oświadczył, że działał również w imieniu M. R. (1), natomiast M. R. (1) w rzeczywistości obecny był na zgromadzeniu, czego potwierdzeniami miała być lista obecności – poświadczona za zgodność z oryginałem przez notariusza M. O..

Sąd po ocenie materiału procesowego uznał jednakże, że w dniu 28 lutego 2013 roku w podjęciu zapadłych uchwał uczestniczył jedynie A. R. (1), a tym samym cały kapitał zakładowy nie był reprezentowany. A. R. (1) bowiem jako ówczesny prezes zarządu spółki nie mógł podczas nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników być pełnomocnikiem innego wspólnika – M. R. (1). W konsekwencji w dniu 28 lutego 2013 roku nie zostały podjęte ważne uchwały, które mogłyby stanowić podstawę do dokonania wpisu w rejestrze przedsiębiorców. Sąd jednocześnie nie przyjął za wiarygodne twierdzenia wnioskodawcy, iż w dniu 28 lutego 2013 roku podczas nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników faktycznie obecny był M. R. (1), który działał w imieniu własnym. Sąd I instancji nie uznał mocy dowodowej dokumentów przedłożonych wraz z pismem z dnia 4 marca 2014 roku: poświadczonej notarialnie listę obecności z podpisami uczestników nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 28 lutego 2013 roku (k. 89) oraz notarialnie poświadczonego protokołu z przyjęcia oświadczenia z dnia 22 sierpnia 2013 roku (k. 90). Sąd wskazał, że zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy prawo o notariacie, czynności notarialne dokonane przez notariusza zgodnie z prawem mają charakter dokumentu urzędowego. Zgodnie z art. 244 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. dokumenty urzędowe

sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Mając powyższe na uwadze należało uznać, iż oświadczenie złożone przed notariuszem w dniu 22 sierpnia 2013 roku stanowiło jedynie dowód tego, że oświadczenie o ściśle określonej w akcie treści złożone zostało przed A. R. (1) przed asesorem notarialnym. Jednocześnie czynność notarialna w żaden sposób nie przesądziła o prawdziwości złożonego oświadczenia. Również poświadczona za zgodność z oryginałem fotokopia listy obecności stanowi wyłącznie dowód tego, że jest ona zgodna z oryginałem okazanym notariuszowi, natomiast nie potwierdza rzeczywistej obecności M. R. (1) na Zgromadzeniu w dniu 28 lutego 2013 roku.

Sąd zwrócił też uwagę na to, że lista wspólników nie stanowiła załącznika scalonego z protokołem zgromadzenia wspólników. Brak wiarygodności dokumentów przedkładanych przez wnioskodawcę doprowadził Sąd do konkluzji, że jedynie przedłożony protokół nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 28 lutego 2013 roku sporządzony przez notariusza M. O. i wpisany do repertorium A pod numerem (...) stanowi relację z rzeczywistego przebiegu zdarzeń, w szczególności zaświadcza o obecności wspólników oraz o rzeczywistej reprezentacji kapitału zakładowego w spółce.

W rezultacie Sąd uznał, iż zgromadzenie w dniu 28 lutego 2013 roku nie było zdolne do powzięcia jakichkolwiek uchwał, które mogłyby stanowić podstawę do dokonania wpisu zmiany w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Sąd podkreślił też, iż uprawnienie sądu rejestrowego do czynienia ustaleń w zakresie ważności uchwał stanowiących podstawę wpisu wynika z art. 23 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym. Zgodnie z tym przepisem Sąd rejestrowy bada, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa (ust. 1) oraz sąd rejestrowy bada, czy dane wskazane we wniosku o wpis do Rejestru w zakresie określonym w art. 35 są prawdziwe. W pozostałym zakresie sąd rejestrowy bada, czy zgłoszone dane są zgodne z rzeczywistym stanem, jeżeli ma w tym względzie uzasadnione wątpliwości (ust. 2).

W ocenie sądu I instancji w niniejszej sprawie miała miejsce sytuacja wskazana w ust. 2 cytowanego przepisu. Sąd rejestrowy powziął bowiem wątpliwość co do zgodności ze stanem rzeczywistym danych w zakresie rzeczywistej reprezentacji kapitału zakładowego podczas nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników w dniu 28 lutego 2013 roku. W celu ustalenia, czy w tym dniu faktycznie zgromadzenie mogło podejmować ważne uchwały referendarz sądowy postanowieniem z dnia 17 lutego 2014 roku wezwał do przedłożenia określonych w nim dokumentów. Weryfikacja ta przebiegła negatywnie co w konsekwencji doprowadziło do oddalenia wniosku w zakresie wskazanym w postanowieniu z dnia 11 kwietnia 2014 roku.

Sąd zaznaczył też, że orzeczenie sądu rejestrowego dotyczy jedynie wpisu do rejestru, a nie stanowi rozstrzygnięcia co do ustalenia ważności uchwały zgromadzenia wspólników, które jest regulowane w kodeksie spółek handlowych a problem kompetencji sądu rejestrowego w zakresie badania uchwał wspólników ma swoisty charakter, łączący się z zagadnieniem mocy wiążącej takich uchwał i nie można utożsamiać go z kwestią ewentualnego zawężenia uprawnień sądu rejestrowego do badania zgodności formy i treści dokumentów dołączonych do wniosku jedynie z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

Sąd rozważył też kwestie jurydyczne przedstawione w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2013 roku (III CZP 13/13) a dotyczące skutków wyroku stwierdzającego nieważność uchwały i stwierdził, iż stan faktyczny w sprawie przemawia za stosowaniem się do orzecznictwa Sądu Najwyższego z lat wcześniejszych. Odwołując się do poglądu Sądu Najwyższego wyrażonego w postanowieniach z dnia 2 października 2008 r. w sprawie II CSK 186/08 i z dnia 17 września 2008 r. III CSK 56/08 Sąd Rejonowy zaznaczył, że obowiązek badania zgodności treści dokumentu z przepisami prawa należy rozumieć nie tylko jako obowiązek oceny, czy wszystkie dokumenty wymagane do wpisu przekształconej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zostały sporządzone i załączone do wniosku, ale także jako obowiązek oceny złożonego wniosku i załączonych do niego dokumentów pod względem merytorycznym, a wykładnia przepisów normujących przebieg postępowania rejestrowego musi uwzględniać wynikające z art. 17 ustawy z 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym domniemanie prawne prawdziwości wpisów, a przewidziany w art. 23 ust. 1 tej ustawy

obowiązek badania treści dokumentów załączonych do wniosku obejmuje także ocenę ważności czynności prawnej objętej dokumentem stanowiącym podstawę wpisu.

Konkludując Sąd uznał, że ustalenia odnoszące się do niemożności podejmowania przez nadzwyczajne zgromadzenie wspólników w dniu 28 lutego 2013 roku uchwał, w konsekwencji doprowadziły do przyjęcia, iż w spółce nie doszło do podwyższenia kapitału zakładowego, a tym samym objęcia przez spółkę (...) i G. 12 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym.

Apelację od tego postanowienia wywiódł wnioskodawca, zarzucając Sądowi Rejonowemu:

1. naruszenie art. 23 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na:

- dokonaniu odmiennej merytorycznej oceny dokumentów przedłożonych przez wnioskodawcę od ich treści, pomimo iż przepis ten nie wspomina o badaniu zgodności samego zgłoszenia pod względem formy i treści z przepisami prawa, lecz jest w nim mowa jedynie o badaniu, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa, co w konsekwencji doprowadziło do odmowy przez Sąd Rejonowy wiarygodności przedłożonych dokumentów stanowiących podstawę wpisu;

- uznaniu przez Sąd, iż w niniejszej sprawie zaszyły uzasadnione wątpliwości co do tego, iż zgłoszone dane w zakresie rzeczywistej reprezentacji kapitału zakładowego są zgodne ze stanem rzeczywistym, podczas gdy w ocenie wnioskodawcy takie wątpliwości nie zachodzą;

2. naruszenie art. 240 k.s.h., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu przez Sąd Rejonowy S. (...), iż w dniu 28.02.2013 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (dalej: NZW) nie miało możliwości podjęcia uchwał, pomimo iż w rzeczywistości na NZW reprezentowany był cały kapitał zakładowy spółki, co w konsekwencji doprowadziło do nieuzasadnionego oddalenia wniosku o wpis podwyższenia kapitału zakładowego i zmiany §§ 5,6 umowy spółki podjętych przez NZW w dniu 28.02.2013 r.,

3. naruszeniu art. 244 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., zgodnie z którym dokument urzędowy stanowi dowód tego, co zostało w nim urzędowo poświadczane, a więc fakt dokonania określonej czynności przed notariuszem, a nie jedynie złożenia określonego oświadczenia o dokonania czynności, jak błędnie uznał Sąd Rejonowy S. (...).

W oparciu o tak sformułowane podstawy zażądano uchylecia postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w S. XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 27.11.2014 r. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Szczecin – Centrum w S. XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego i zwrotu kosztów niniejszego postępowania skargowego.

Dla uzasadnienia skargi apelacyjnej wskazano, że przeciwko stanowisku Sądu Rejonowego świadczy fakt, iż w dniu 22.08.2013 r. A. R. (1) – ówczesny Prezes Zarządu spółki oświadczył przed asesorem notarialnym, iż dnia 28.02.2013 r. jako przewodniczący Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników omyłkowo oświadczył, że działa również w imieniu M. R. (1) jako jego pełnomocnik.

Podkreślono, że M. R. (1) był obecny na zgromadzeniu, a co za tym idzie - działał we własnym imieniu, czego potwierdzeniem ma być lista obecności. Zdaniem skarżącego Sąd Rejonowy w sposób całkowicie bezzasadny uznał, iż w niniejszej sprawie zaistniały uzasadnione wątpliwości co do danych w zakresie rzeczywistej reprezentacji kapitału zakładowego, co z kolei uprawniałoby Sąd do weryfikacji (merytorycznej oceny) tych danych.

Ponadto skarżący odwołując się do art. 23 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym stwierdził, że przepis ten nie wspomina o badaniu zgodności samego zgłoszenia pod względem formy i treści z przepisami prawa, lecz jest w nim mowa jedynie o badaniu, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa. Obowiązek sporządzenia dokumentu dołączonego do wniosku w określonej formie może wynikać zarówno z bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, jak i z przepisów dyspozytywnych. Wymogi te mogą dotyczyć sporządzenia dokumentów w formie pisemnej zwykłej lub kwalifikowanej, jak również dokonania czynności prawnej

objętej dokumentem przy zachowaniu odpowiednich procedur. Korzystanie przez sąd rejestrowy z uprawnienia do badania zgodności zgłoszonych danych z rzeczywistym stanem w każdym wypadku przez poddawanie tych danych szczegółowej analizie godziłoby zdaniem skarżącego w zasadę szybkości postępowania rejestrowego, która ze względu na przedmiot tego postępowania odgrywa niezwykle istotną rolę. Przepis art. 23 Ustawy potwierdza więc, iż sąd rejestrowy dokonując oceny przedstawionych dokumentów w pierwszej kolejności powinien zbadać dochowanie przez nie formy przewidzianej przepisami prawa. Chodzi w tym przypadku nie tylko o zachowanie formy szczególnej przewidzianej dla danej czynności prawnej, ale formę tę należy skontrolować pod kątem ustawy [z 1991 r.] Prawo o notariacie, a uchybienie wymogom treściowym aktu notarialnego ustanowionych w art. 110 § 3 [ustawy z 1991 r. Prawo o notariacie] również może stanowić podstawę odmowy wpisu.

W świetle powyższego - zdaniem Wnioskodawcy - ewentualna odmowa wpisu nie może być konsekwencją merytorycznego rozpatrzenia sprawy poprzez uznanie, że wbrew treści dokumentów M. R. (1) nie był obecny na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników. Takie postępowanie Sądu, narusza w ocenie wnioskodawcy postanowienia Ustawy, w szczególności art. 23 Ustawy.

Ponadto, abstrahując od powyższego, nawet przy założeniu, iż nastąpiła wadliwość podjętych uchwał - z uwagi na rzekomy brak reprezentacji całego kapitału zakładowego na NZW wskazano, iż analiza przesłanek i sposobów sądowego stwierdzania nieważności uchwał naruszających prawo pozwala na dokonanie ustalenia, iż bez prawomocnego orzeczenia niedopuszczalne jest powoływanie się na omawianą tu wadliwość decyzji wspólników. Tezę tą uzasadniono nie postanowieniami art. 252 § 1 k.s.h. i art. 425 § 1 k.s.h. kreującymi podstawy specjalnego powództwa oraz rozwiązaniami przewidzianymi w art. 23 ust. 1 Ustawy i w art. 12 ust. 3 Ustawy. Sąd rejestrowy jest związany uchwałą zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia, co oznacza, że sąd musi respektować wywoływane przez nią skutki prawne, choćby nawet jej wadliwość (w zakresie treści, formy lub procedury podjęcia) była oczywista.

Zdaniem skarżącego sprzeczne z ustawą lub podlegające uchyleniu uchwały zgromadzenia udziałowców powinny podlegać rejestracji w rejestrze przedsiębiorców, natomiast późniejsza eliminacja uchwały z obrotu może znaleźć odzwierciedlenie w rejestrze jedynie w trybie art. 254 § 3 oraz § 4 k.s.h. i odpowiednio art. 427 § 3 oraz § 4 k.s.h. Samo zaś prowadzenie postępowania rejestrowego przez okres 15 miesięcy pozwala na stwierdzenie, że osoby uprawnione nie zamierzały i - co najważniejsze - nie dokonały żadnych czynności celem wyeliminowania tych uchwał z obrotu prawnego poprzez złożenie pozwu o stwierdzenie nieważności uchwał, względnie ich uchylenie.

Terminy do dokonania tych czynności w zakresie ewentualnego zaskarżenia uchwały z dnia 28 lutego 2013 r. w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego już upłynęły, a wspólnicy w tym czasie nie złożyli pozwu o stwierdzenie nieważności (uchylenie) uchwał, albowiem w ich ocenie, jak i protokołującego tę czynność notarialną Notariusza uchwały zostały podjęte zgodnie z prawem.

Dodano, iż dopuszczenie możliwości oceny prawidłowości uchwał przez sąd rejestrowy na podstawie art. 23 ust. 1 Ustawy prowadziłoby do obejścia ograniczeń przewidzianych w przepisach k.s.h. w zakresie eliminacji uchwał zgromadzeń udziałowców i ich skutków z obrotu prawnego. Sądami wyłącznie właściwymi w pierwszej instancji do rozpoznawania spraw o uchylenie uchwały lub stwierdzenie jej nieważności są sądy okręgowe. Sądy rejonowe, jako sądy niższej instancji, nie mogą zatem uzurpować sobie kompetencji w sprawach, w których ustawodawca wprost przewidział właściwość sądów okręgowych.

W ocenie skarżącego Sąd Rejonowy nie miał kompetencji do merytorycznego badania treści przedłożonych przez spółkę dokumentów.

Dodano, że zgodnie z art. 244 k.p.c., dokumenty urzędowe sporządzone w odpowiedniej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej w zakresie ich działania lub przez organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje pozarządowe w zakresie powierzonych im przez przepisy ustawy spraw z dziedziny administracji publicznej, korzystają z domniemania (obalalnego w sposób przewidziany w art. 252) zgodności z prawdą tego,

co zostało w nich urzędowo zaświadczone oraz z domniemania prawdziwości (autentyczności pochodzenia takiego dokumentu od jego wystawcy).

Zgodnie z tezą wyrażaną w orzecznictwie, samo wyrażenie przypuszczenia, że dokument urzędowy może być niezgodny z prawdą, nie stanowi zaprzeczenia jego prawdziwości i nie podważa jego mocy dowodowej.

Dlatego też, zdaniem skarżącego nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Rejonowego S. (...), iż Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników mające miejsce w dniu 28.02.2013 r. nie było uprawnione do podejmowania uchwał, a co za tym idzie nie doszło do podwyższenia kapitału zakładowego spółki, a tym samym objęcia przez spółkę (...) Sp. z o.o. oraz (...) Sp. z o.o. udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy poczynił ustalenia faktyczne stosowne do treści materiału procesowego. Sąd dokonał też prawidłowej oceny prawnej dołączonych do wniosku dokumentów. Uzupełnienia wywodów prawnych zostaną przedstawione w ramach odniesienia do zarzutów apelacyjnych.

Stanowisko skarżącego dotyka kilku płaszczyzn procesu orzeczniczego, który przedstawiony został w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Po pierwsze kwestionuje się ocenę dowodów przedłożonych dla uzasadnienia żądań wniosku. Po wtóre - zarzuca się Sądowi rejestrowemu naruszenie granic jego kognicji i po trzecie – zarzuca się naruszenie prawa materialnego poprzez zaniechanie uwzględnienia skutków prawnych uchwały która nie została wzruszona na podstawie art. 249 k.s.h. lub 252 k.s.h.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów dotyczących zakresu kognicji Sądu, stwierdzić należy, że skarżący błędnie wywodzi z treści art. 23 ustawy o KRS, iż kognicja sądu rejestrowego z mocy ustawy nie obejmuje zgodności oświadczeń zawartych w treści dokumentów z rzeczywistym stanem rzeczy. Przeciwnie – norma art. 23 ust. 2 zdanie 2 wyraźnie nakazuje sądowi dokonanie badania zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy zgłoszonych danych (a więc również oświadczeń zawartych w dokumentach przedkładanych w sprawie) w każdej sytuacji, w której sąd poweźmie uzasadnione wątpliwości. Trafnie Sąd Rejonowy odwołuje się w uzasadnieniu swojego orzeczenia do publicznoprawnych funkcji rejestru sądowego (realizacji zasady wiarygodności rejestru czy też prawdziwości wpisu), i wywodzi stąd obowiązek zapobiegania ujawniania danych sprzecznych z rzeczywistym stanem rzeczy. Stąd też powstanie uzasadnionych wątpliwości w rozumieniu normy art. 23 ust 2 ustawy o KRS obliguje Sąd do podjęcia czynności mających na celu ich wyjaśnienie. Zaniechanie takich czynności skutkowałoby naruszeniem powołanego przepisu. Powzięcie uzasadnionych wątpliwości stanowi więc imperatyw dla rozszerzenia kontroli danych przedstawionych przy wniosku. Wynikającego z tej sytuacji obowiązku nie może uchylać wzgląd na ekonomikę postępowania (postulat szybkości postępowania rejestrowego). Przyjęte przez skarżącego założenie co do szybkości postępowania zakłada w istocie jedynie iluzoryczną (pobieżną) sądową kontrolę danych ujawnianych w rejestrze, co godzi w opisane wyżej funkcje rejestru sądowego jako instrumentu mającego służyć realizacji zasady pewności obrotu. Zatem w przypadku powstania uzasadnionych wątpliwości co do prawdziwości danych objętych wnioskiem wartością, której postępowanie rejestrowe winno dać pierwszeństwo przed szybkością postępowania pozostanie dążenie do zgodności treści wpisów w rejestrze z rzeczywistym stanem rzeczy.

Konkluzji tej nie może zmienić powoływany przez skarżącego brak sporu sądowego (w domyśle – inicjowanego przez osoby wskazane w art. 250 k.s.h.) co do obowiązywania objętych wnioskiem uchwał. W odniesieniu do tej kwestii również należy wskazać, że postępowanie rejestrowe nie służy wyłącznie realizacji praw i obowiązków podmiotowych stron stosunku prawnego, z którym wiążą się ujawniane w rejestrze dane. Postępowanie te posiada również określony wymiar publiczny a wpis do rejestru tworzy skutki erga omnes (związane z domniemaniami, o których mowa w at. 17 ustawy o KRS, czy też normami o charakterze gwarancyjnym zawartymi w 14, 15 i 16 tej ustawy). Względem na tą sferę i znaczenie danych ujawnionych w rejestrze powoduje, że ocena wniosku zgodnie z art. 23 ust 2 zdanie drugie ustawy o

KRS w sytuacji powstania uzasadnionych wątpliwości co do jego rzetelności nie może być wyłączona nawet jeśli osoby bezpośrednio zainteresowane ekonomicznie lub prawnie ujawnieniem danych nie kwestionują żądania wpisu.

W takim więc przypadku Sąd winien dokonywać oceny przedstawionego pod osąd materiału procesowego stosownie do reguł obowiązujących w postępowaniu nieprocesowym, stosownie do art. 233 §1 k.p.c. w zw. z art. 13 §2 k.p.c. (art. 7 ustawy o KRS). Jedynie więc brak uzasadnionych wątpliwości pozwala na ograniczenie postępowania sądowego do badania treści i formy dokumentów. Wątpliwości sądu mogą uzasadniać zarówno fakty powszechnie znane, fakty znane sądowi z urzędu (np. fakty wynikające wcześniej z akt rejestrowych i rzutujące na wiarygodność danych) okoliczności przedstawiane w toku postępowania przez uczestników, jak i rozbieżności w treści dokumentów mających uzasadniać wnioski.

W niniejszej sprawie dokumenty mające uzasadniać prawidłowość zgromadzenia w dniu 28 lutego 2013, a zawierające oświadczenie członka zarządu wnioskodawcy A. R. z sierpnia 2013 i listę obecności pozostają w oczywistej sprzeczności z treścią protokołu notarialnego z dnia 28 lutego 2013. W tym świetle wątpliwości Sądu co do treści oświadczenia A. R. z 28 sierpnia 2013 roku oraz odpisu listy obecności poświadczonego za zgodność z oryginałem przez notariusza stają w sposób oczywisty uzasadnione i stanowią podstawę do dokonania ustaleń faktycznych co do zgodności ich treści z rzeczywistym przebiegiem zdarzeń. W rezultacie nie sposób uznać, by Sąd naruszył normę art. 23 ustawy o KRS, konfrontując sprzeczną treść dokumentów prezentowanych przez wnioskodawcę i oceniając zgodnie z art. 233 k.p.c. wiarygodność oświadczeń w tych dokumentach inkorporowanych.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 244 k.p.c. stwierdzić należy, że skarżący mylnie rozszerza walor dokumentu urzędowego i związane z nim domniemanie zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy tego co zostało urzędowo poświadczane na fakty zawarte w oświadczeniu A. R. z 28 sierpnia 2013. Zgodnie z art. 244 k.p.c. dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. W myśl przywołanej przez Sąd Rejonowy normy art. 2 §2 ustawy Prawo o notariacie, czynności notarialne, dokonane przez notariusza zgodnie z prawem, mają charakter dokumentu urzędowego. Czynnością notarialną dotyczącą oświadczenia A. R. z dnia 28 sierpnia 2013 objęte było wyłącznie poświadczenie podpisu składającego oświadczenie (czynność ta miała podstawę w art. 96 pkt.1) ustawy Prawo o notariacie), zaś w zakresie listy obecności notariusz poświadczał wyłącznie zgodność odpisu tego dokumentu z okazanym mu oryginałem (zgodnie z art. 96 pkt.2) tej samej ustawy). Jedynie w płaszczyźnie o której mowa w art. 96 ustawy Prawo o notariacie, dokumenty złożone do akt sprawy korzystają z domniemania zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy.

Domniemanie to nie rozciąga się zwłaszcza na treść oświadczeń podpisanych przez A. R. a zatem na rzetelność oświadczenia A. R. i na rzetelność (zgodność z rzeczywistym stanem) listy obecności. Stąd też dokonując oceny tych dokumentów wyłącznie w tym zakresie jaki domniemaniem ustawowym nie był objęty, Sąd Rejonowy nie naruszył normy art. 244 k.p.c. w zw. z art. 252 k.p.c.

Uzupełniając wywody Sadu I instancji dodać jedynie można, że w dniu 28 lutego 2013 czynności dokonywane przez A. R. były protokołowane przez notariusza. Osoba ta była zatem tzw. urzędowym świadkiem dokonywanych czynności a swoim podpisem pod protokołem potwierdziła ich przebieg. Z materiału procesowego nie wynika, by protokołujący również omyłkowo odzwierciedlał w protokole przebieg zdarzenia. W rezultacie nie można uznać, by skarżący przedstawił w toku postępowania przed Sądem I instancji jakiegokolwiek dowody podważające domniemanie z art. 252 k.p.c. w zw. z art. 244 k.p.c. dotyczące aktu notarialnego z dnia 28 lutego 2013.

W dalszym toku swojego wywodu skarżący odwołuje się do orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego wykładni normy art. 252 k.s.h. i wywodzonych z tej normy konstytutywnych skutków wyroku stwierdzającego nieważność. Pomija jednak to, że poza wadą uchwały polegającą na jej sprzeczności z ustawą wymienia się w orzecznictwie i nauce prawa również przypadek tzw. uchwały nieistniejącej – a więc aktu, który jedynie zachowuje pozór (treść i formę) uchwały organu spółki jednakże wskutek naruszenia przepisów prawa nie można przypisać aktowi temu prawnego znaczenia uchwały organu spółki (por. np. wywody zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego

z dnia 4 stycznia 2007 r. III CSK 238/07 i tam cytowane wcześniejsze wypowiedzi orzecznicze). Dostrzegając kontrowersje orzecznicze przy kształtowaniu kryteriów dystynkcji aktu jako będącego uchwałą dotkniętą nieważnością w rozumieniu normy art. 252 k.s.h. i aktu mającego jedynie pozór czynności zgromadzenia wspólników (por. np. wywody zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2014 r. IV CSK 7/14 i tam cytowanych wcześniejszych judykatach), stwierdzić należy, że podstawową kwestią dla uznania, że konkretna czynność może być kwalifikowana jako pochodząca od zgromadzenia wspólników musi być stwierdzenie, że została ona przez zgromadzenie podjęta (chyba że zachodzi jeden z wyjątków, o których mowa w art. 227 §2 k.s.h. a zatem uchwała podejmowana jest poza zgromadzeniem wspólników, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie).

W cytowanym wyżej orzecznictwie (wyrok z dnia 4 stycznia 2007 roku) akcentuje się konieczność ustalenia, że doszło do ukonstytuowania się zgromadzenia wspólników. Pierwotne znaczenie dla możliwości wyprowadzenia takiego wniosku ma stwierdzenie, że doszło do formalnego zwołania zgromadzenia. W niniejszej sprawie, jak wynika z treści protokołu z dnia 28 lutego 2013 roku, do zwołania nie doszło a zgromadzenie miało odbywać się mimo zwołania na podstawie art. 240 k.s.h.

Przypomnieć należy, że w świetle tej regulacji do uznania, że mimo braku formalnego zwołania zebranie wspólników ma charakter zgromadzenia i jest władne do podejmowania uchwał, niezbędne jest, by reprezentowany był cały kapitał i żaden ze wspólników nie zgłosił sprzeciwu. W przeciwnym razie nie można uznać, że doszło do skutecznego zgromadzenia wspólników.

W niniejszej sprawie w dniu 28 lutego 2013 roku uchwały były podejmowane przez jedną osobę (A. R.). Wobec treści art. 243 §3 k.s.h. osoba ta (jako pełniąca funkcję członka zarządu spółki) jednak nie posiadała zdolności do brania udziału w zgromadzeniu jako pełnomocnik innego wspólnika (M. R.). W rezultacie wbrew treści protokołu w dniu 28 lutego 2013 roku nie był reprezentowany cały kapitał spółki co powoduje, że wobec braku zwołania zgromadzenia, w świetle art. 240 k.s.h. A. R. nie posiadał kompetencji do podejmowania jednoosobowo uchwał, a jego oświadczenia nie mogą być przypisane w sferze prawnej spółki jako uchwały zgromadzenia jej wspólników. Powoduje to, że uchwała objęta wnioskiem musi być poczytana za nieistniejącą (niepodjętą). Wyłącza to konieczność legitymowania się wyrokiem wydanym na podstawie art. 252 k.s.h. w celu stwierdzenia jej nieważności.

Stwierdzić należy w tym miejscu, że Sąd Rejonowy nie naruszył normy art. 240 k.s.h. Wobec omówionej wyżej prawidłowej oceny dokumentów dołączonych do wniosku, przebieg zgromadzenia z dnia 28 lutego 2013 roku oceniać należało bowiem w świetle protokołu sporządzonego w formie aktu notarialnego. Zawarte w tym dokumencie oświadczenia wyraźnie zaś potwierdzają, że jedyną (poza notariuszem) osobą obecną w tej dacie i dokonującą czynność protokołowanych jako uchwały zgromadzenia był A. R., potwierdzając swoje umocowanie do działania w imieniu M. R. pełnomocnictwem sprzecznym z bezwzględnie obowiązującą normą art. 243 §3 k.s.h. W rezultacie brak jest podstaw by zarzucać Sądowi naruszenie wspomnianego wyżej przepisu.

W konsekwencji uznać należy, orzeczenie Sądu I instancji nie popada w sprzeczność z wykładnią prawa przedstawioną uchwale SN z dnia 18 września 2013 r. wydanej w sprawie III CZP 13/13. W niniejszej sprawie bowiem Sąd Rejonowy nie oceniał przesłanek nieważności uchwały lecz (jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia) zakwestionował istnienie przesłanek do uznania uchwały za podjętą. Dla wyczerpania kwestii uprawnienia Sądu rejestrowego do badania przesłanek przypisania skutków prawnych uchwały w sferze prawnej spółki odwołać się należy do orzecznictwa Sądu Najwyższego (publikowanego również po wydaniu uchwały z 18 września 2013) w którym zaznacza się dopuszczalność takiej kontroli (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2013 r. III CNP 1/13 OSNC 2014/4/43 i tam cytowane wcześniejsze orzecznictwo). W ocenie Sądu Okręgowego zapatrywania Sądu Najwyższego zawarte w tej linii orzeczniczej mają zastosowanie zwłaszcza w sytuacji, w której Sąd rejestrowy musi rozstrzygać zasadnicze wątpliwości dotyczące kwalifikacji określonych oświadczeń jako uchwał organów kolektywnych z uwagi na stwierdzony brak podstaw do uznania, że pochodzą one od umocowanego organu.

Z przedstawionych przyczyn stosując normę art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 §2 k.p.c. orzeczono o oddaleniu apelacji.

- P. S. -- K. G. -- A. W. -